

Täysistunto

Keskiviikko 21.12.2022 klo 9.59—11.42

3. Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2023

Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2023 talousarvioesityksen (HE 154/2022 vp) täydentämisestä

Hallituksen esitys HE 154/2022 vp

Hallituksen esitys HE 277/2022 vp

Talousarvioaloite TAA 1-472/2022 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 37/2022 vp

Ainoa käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 37/2022 vp. Asian käsittely keskeytettiin 20.12.2022 pidetyssä täysistunnossa.

Nyt siirrytään pääluokkakohtaisiin äänestyksiin. Kaikki samaa pääluokkaa koskevat ehdotukset ja kannatukset voi tehdä eduskuntaryhmäkohtaisesti samalla kertaa. Mahdolliset pöytäkirjaan otettavat edustajien korjaukset tehdään vasta, kun koko pääluokka on äänestetty.

[Käsiteltiin päiväjärjestyksen asiat 3.1—3.9]

Eduskunta hyväksyi hallituksen esityksiin HE 154 ja 277/2022 vp sisältyvän ehdotuksen valtion talousarvioksi vuodelle 2023 mietinnön mukaisena. Eduskunta hyväksyi mietintöön sisältyvät lausumaehdotukset. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen talousarvioaloitteiden TAA 1—472/2022 vp hylkäämisestä. Eduskunta hyväksyi valiokunnan ehdotuksen talousarvion soveltamisesta.

Puhemies Matti Vanhanen: Lopuksi päätetään epäluottamuslause-ehdotuksista. Keskustelussa ovat Toimi Kankaanniemi Ari Koposen kannattamana, Kalle Jokinen Sari Multalan kannattamana ja Päivi Räsänen Peter Östmanin kannattamana tehneet ehdotukset epäluottamuslauseen antamisesta valtioneuvostolle. Ehdotukset sisältyvät edustajille jaettuun monistevihkoon.

1. Toimi Kankaanniemi (ps) Ari Koposen (ps) kannattamana: ”Eduskunta toteaa, että hallituksen talouspolitiikka kasvattaa vastuuttomasti valtion menoja ja vastuita tavalla, joka ei edistä suomalaisten kestävästä hyvinvointia. Hallitus on sitoutunut Suomen useisiin liittovaltiokehitystä lisääviin mekanismeihin, jotka ovat lisänneet tavallisten suomalaisten mak-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 145/2022 vp

sutaakkaa vuosikymmeniksi eteenpäin. Samalla on kuitenkin jätetty tekemättä toimet, jotka olisivat kohentaneet taloutta pitkällä aikavälillä ja taivaneet velan kasvun. Pieni- ja keskituloisten ostovoima heikkenee tulevana kuukausina kohtuuttoman paljon sähkön, liikku-
misen ja elämisen kustannusten noustessa. Ilmastotoimien johdosta maassamme tulee asu-
maan iso joukko sähkö- ja liikenneköllyitä kansalaisia. Metsäpolitiikkamme on lipumassa
kansallisista käsistä, ja keskeinen vientiteollisuutemme tukijalka on uhattuna. Hallitus on
vähätelty katujengien muodostamaa uhkaa ja jättänyt tekemättä päättäväiset toimet ilmi-
ön kitkemiseksi. Eduskunta katsoo, että hallitus on epäonnistunut kansallisten etujen puo-
lustamisessa sekä taloudenhoidossa eikä nauti eduskunnan luottamusta.” (Vastalause 1)

2. Kalle Jokinen (kok) Sari Multalan (kok) kannattamana: ”Eduskunta toteaa, että hallituk-
sen pidäkkeettömään velkaantumiseen perustuva, asiantuntijoiden suositusten vastainen
talouspolitiikka on ajamassa hyvinvointiyhteiskunnan palveluita haaksirikkoon. Nopean
hintojen nousun aikana hallituksen velkaelvytys kiihdyttää hintojen nousua entisestään
ajaa kotitaloudet yhä vaikeampaan asemaan. Hallitus on kautensa aikana tehnyt kasvua ja
ahkeruutta tukahduttavaa politiikkaa. Velkaantumiseen perustuva taloudenpito on leikkaa-
mista tulevilta sukupolvilta, ja talouden pohjan mureneminen heikentää Suomen kriisin-
kestokykyä. Hallitus ei ole kyennyt kantamaan vastuuta ja tekemään arvovalintoja kestä-
vän tulevaisuuden puolesta. Eduskunta toteaa, että hallituksen hintojen nousua kiihdyttävä
velkapolitiikka ajaa kansalaisia yhä ahtaammalle ja vaarantaa tulevien sukupolvien mah-
dollisuudet nauttia suomalaisten arvostamista hyvinvointipalveluista, eikä hallitus siksi
nauti eduskunnan luottamusta.” (Vastalause 2)

3. Päivi Räsänen (kd) Peter Östmanin (kd) kannattamana: ”Eduskunta toteaa, että Suomen
julkinen talous ei ole kestäväällä pohjalla johtuen hallituksen harjoittamasta talouspoliti-
ikasta. Pysyvien menojen lisääminen ilman selkeitä työllisyyttä vahvistavia toimia vaaran-
taa hyvinvointiyhteiskunnan taloudellisen kestävyuden pidemmässä juoksussa. Lisäksi
hallitus ei ole kyennyt priorisoimaan eikä siten turvaamaan terveydenhuollon rahoitusta
eikä maatalouden, ruokaturvan ja huoltovarmuuden tulevaisuutta. Tapa, jolla sosiaali- ja
terveyspalveluiden uudistus on toteutettu, tulee aiheuttamaan haasteita tulevana vuosina
johtuen hyvinvointialueiden alirahoituksesta ja keskeneräisestä rahoitusmallista. Koronan
ja sodan aiheuttaman taloudellisen kriisin vuoksi hallituksen olisi pitänyt päivittää ohjel-
maansa ja perua uudistukset, jotka lisäävät julkisen talouden alijäämää pitkällä aikavälillä.
Hallituksen päätökset ovat kiristäneet asumisen ja liikkumisen kustannuksia heikentäen
erityisesti maaseudun väestön asemaa. Tämän johdosta eduskunta toteaa, että hallitus on
epäonnistunut eikä nauti eduskunnan luottamusta.” (Vastalause 3)

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies Matti Vanhanen: Ehdotuksista on äänestettävä. Ensin äänestetään Päivi Räsä-
sen ehdotuksesta Kalle Jokisen ehdotusta vastaan ja sen jälkeen voittaneesta Toimi Kan-
kaaniemen ehdotusta vastaan. Lopuksi äänestetään siitä, nauttiiko valtioneuvosto eduskun-
nan luottamusta.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 145/2022 vp

1) Kalle Jokisen ehdotus ”jaa”, Päivi Räsänen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 132, ei 37, tyhjiä 3; poissa 27 (äänestys 211). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Kalle Jokisen ehdotuksen.

2) Toimi Kankaanniemen ehdotus ”jaa”, Kalle Jokisen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 131, ei 36, tyhjiä 3; poissa 29 (äänestys 212). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Toimi Kankaanniemen ehdotuksen.

3) Luottamuslause valtioneuvostolle ”jaa”, Toimi Kankaanniemen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 101, ei 69; poissa 29 (äänestys 213).

Eduskunta päätti, että valtioneuvosto nauttii eduskunnan luottamusta. Asian käsittely päättyi.